

Informačné listy predmetov

OBSAH

1. M-PEDšt007/16 štátna skúška z didaktiky pedagogických disciplín (**štátnicový predmet**).....2
2. M-PEDšt006/16 štátna skúška z pedagogiky (**štátnicový predmet**)..... 5

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU ŠTÁTNEJ SKÚŠKY

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KPg/M-PEDšt007/16	Názov predmetu: štátna skúška z didaktiky pedagogických disciplín
Počet kreditov: 3	
Stupeň štúdia: II.	
Odporúčané prerekvizity: podmienky prihlasovania na štátnu skúšku definuje čl. 27 Študijného poriadku Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Kolokviálna štátna skúška z oblasti teoretického poznania odborovej didaktiky pedagogických disciplín a ich aplikácie v projektovaní a riadení vyučovacieho procesu. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (výborne – vynikajúce výsledky), B (veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (dobre – bežná spoľahlivá práca), D (uspokojivo – prijateľné výsledky), E (dostatočne – výsledky splňajú minimálne kritériá), Fx (nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)	
Výsledky vzdelávania: Cieľom štátnej skúšky je overenie spôsobilosti študentov riešiť konkrétne didaktické zadania v predmete pedagogika a výučbe pedagogických disciplín. Študenti preukážu schopnosti a spôsobilosti: - aplikovať poznatky a teórie všeobecnej didaktiky v odborovej didaktike pedagogiky a pedagogických disciplín, - charakterizovať a definovať základné didaktické pojmy so zameraním na osobitosti vo výučbe pedagogických disciplín vo vyššom sekundárnom vzdelávaní, - navrhnúť a pripraviť vyučovaciu hodinu predmetu pedagogika v súlade s didaktickými zásadami a s požiadavkami príslušnej pedagogickej dokumentácie pre jednotlivé typy škôl, - charakterizovať, aplikovať a hodnotiť didaktické metódy vyučovania pedagogiky, pozná výhody a úskalia ich konkrétnej aplikácie pre rôzne cieľové skupiny, - navrhnúť adekvátne metódy hodnotenia študentských výkonov v predmete pedagogika, - na základe analýzy medzipredmetových vzťahov pedagogických disciplín a znalosti požiadaviek a štandardov pre jednotlivé typy stredných škôl dokáže navrhnúť obsah a rozpracovať didaktickú analýzu učiva predmetu pedagogika pre rôzne cieľové skupiny, - na základe reflexie pedagogickej praxe v predmete pedagogika dokáže dokumentovať vybrané problémy v oblasti prípravy vyučovacej hodiny, výberu vyučovacích metód a didaktickej analýzy učiva.	
Stručná osnova predmetu: Teória vyučovania pedagogických disciplín: 1. Vymedzenie pojmov odborová didaktika, predmetová didaktika, teória vyučovania pedagogiky. Vzťah odborovej a predmetovej didaktiky k všeobecnej didaktike. Vyučovací proces ako systém, systémovotvorné prvky vyučovacieho procesu a ich vzájomná systémová podmienenosť.	

2. Ciele výučby. Taxonómie cieľov. Konkretizácia cieľov vo výučbe pedagogických disciplín. Postavenie cieľov ako determinujúceho prvku pre ostatné systémovotvorné prvky vo výučbe.
 3. Obsah výučby. Pojem kurikulum. Typy kurikula. Školská reforma v SR, vrátane obsahovej reformy. Nové trendy v obsahu vyučovania. Školské dokumenty. Obsah vyučovania pedagogických disciplín na stredných školách.
 4. Projektovanie dizajnu výučby pedagogických disciplín a jeho determinanty z pohľadu základných paradigiem (diskurzov) v pedagogike (transmisívna, konštruktivistická, sociálno-konštruktivistická). Dlhodobá a krátkodobá príprava učiteľa na vyučovanie pedagogických disciplín.
 5. Vyučovacie metódy, ich klasifikácia a ich uplatnenie vo výučbe pedagogických disciplín z pohľadu základných pedagogických paradigiem. Determinanty ich optimálneho výberu.
 6. Organizačné formy vyučovania, ich klasifikácia a ich uplatnenie vo výučbe pedagogických disciplín z pohľadu základných pedagogických paradigiem. Determinanty ich optimálneho výberu.
 7. Materiálne didaktické prostriedky, ich klasifikácia a ich uplatnenie vo výučbe pedagogických disciplín z pohľadu základných pedagogických paradigiem. Determinanty ich optimálneho výberu.
 8. Interaktívne vyučovacie metódy a ich uplatnenie vo výučbe pedagogických disciplín z pohľadu základných pedagogických paradigiem (diskurzov: transmisia verzus (re)konštrukcia poznatkov vo výučbe). Vyučovacia hodina ako základná organizačná forma na stredných školách vo vzťahu k interaktívnym vyučovacím metódam.
 9. Vybrané koncepcie výučby (napr. problémové, projektové, kooperatívne vyučovanie, zážitková pedagogika a pod.) a ich uplatnenie vo vyučovaní pedagogických disciplín.
- Projektovanie vyučovacej hodiny:
1. Písomná príprava projektu vyučovacej hodiny (z konkrétnych pedagogických disciplín a podľa aktuálnych pedagogických dokumentov, platných pre výučbu na stredných školách, kde sa pedagogické disciplíny vyučujú).
 2. Prezentácia a obhájenie pripraveného projektu vyučovacej hodiny.

Obsahová náplň štátnicového predmetu:

Odporúčaná literatúra:

- VALIŠOVÁ, A., SINGULE, F., VALENTA, J. 1990. Didaktika pedagogiky. Praha: FF UK, SPN, 1990. ISBN 80-7066-105-4.
- ŠTURMA, J. 1993. Didaktika pedagogiky. Hradec Králové : Gaudeamus 1993. ISBN 80-7041-228-3.
- KOSTRUB, D. 2008. Dieťa/žiak/študent – učivo – učiteľ, didaktický alebo bermudský trojuholník? Prešov: Rokus, 2008. ISBN 978-80-89055-87-6.
- HLÁSNA, S., HORVÁTHOVÁ, K., MUCHA, M., TÓTHOVÁ, R. 2006. Úvod do pedagogiky. Nitra : ENIGMA. ISBN 80-89132-29-4.
- TÓTHOVÁ, R. 2013. Implementácia kurikula do vyučovacieho procesu. Bratislava: Z-F Lingua, 2013. ISBN 978-80-89328-93-2.
- ŠKODA, J., DOULÍK, P. 2011. Psychodidaktika. Metody efektívneho a smysluplného učení a vyučování. Praha: Grada, 2011.
- SITNÁ, D. 2013. Metody aktívneho vyučování: Spolupráce žáků v skupinách. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-26204-04-6.
- KASÍKOVÁ, H. 2010. Učíme (se) spolupráci spoluprací (2. rozšírené vydanie). Praha: Aisis, 2010. ISBN 978-80-90407-16-9.
- KRATOCHVÍLOVÁ, J. 2006. Teorie a praxe projektové výuky. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2006. ISBN 978-80-210-4142-2.
- ŠAUEROVÁ, M. (Ed.) 2013. Zážitková pedagogika a možnosti jejího využití při práci s vybranými cílovými skupinami. Sborník. Kolektivní monografie. Praha: Vysoká škola tělesné

výchovy a sportu Palestra, 2013. ISBN (online verzia) 978-80-87723-08-1. Dostupné on-line: <http://www.palestra.cz/zp/sbornik.pdf>.

KYRIACOU, CH. 2012. Klíčové dovednosti učitele: cesta k lepšímu vyučování. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-26200-52-9.

TUREK, I. 2010. Didaktika. Bratislava: Iura Edition, 2010. ISBN 978-80-807-83-228.

PETLÁK, E. 2004. Všeobecná didaktika. Bratislava : Iris, 2004. ISBN 80-89018-64-5.

OBDRŽÁLEK, Z. a kol., 2003. Didaktika pre študentov učiteľstva ZŠ. Bratislava. Univerzita Komenského, 2003. ISBN 80-223-1772-1.

KALHOUS, Z., OBST, O., 2002. Školní didaktika. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-253-X.

BERTRAND, Y. 1998. Soudobé teorie vzdělávání. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-216-5.

MAŇÁK, J., ŠVEC, V. 2003. Výukové metody. Brno: Paido, 2003. ISBN 80-7315-039-5.

PASCH a kol. 2005. Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině. Praha: Portál, 2005. ISBN 80 7367-054-2.

PETTY, G. 2013. Moderní vyučování. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-26203-67-4.

SKALKOVÁ, J., 2007. Obecná didaktika. Praha: GRADA, 2007. ISBN 80-24718-21-7.

WALTEROVÁ, E. 1994. Kurikulum: Proměny a trendy v mezinárodní perspektivě. Brno: Masarykova univerzita, 1994. ISBN 80-210-0846-6.

Zákon č. 245/ 2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Štátne vzdelávacie programy, vzdelávacie štandardy (dostupné na www.statpedu.sk a www.siov.sk), , učebnice pedagogiky pre stredné školy.

Školské vzdelávacie programy, pedagogické dokumenty platné v súčasnom období pre Pedagogické a sociálne akadémia a Konzervatóriá.

Odborná časopisecká literatúra: Pedagogika, Pedagogická revue, www.casopispedagogika.sk, Paidagogos, Didaktika, Pán učiteľ, Pedagogické rozhľady, Technológia vzdelávania atď.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk a český jazyk

Dátum poslednej zmeny: 04.09.2016

Schválil: doc. PaedDr. Mária Pisoňová, PhD., doc. Mgr. Jana Bírová, PhD., prof. PhDr. Martin Žilínek, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU ŠTÁTNEJ SKÚŠKY

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KPg/M-PEDšt006/16	Názov predmetu: štátna skúška z pedagogiky
Počet kreditov: 3	
Stupeň štúdia: II.	
Odporúčané prerekvizity: podmienky prihlasovania na štátnu skúšku definuje čl. 27 Študijného poriadku Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Kolokviálna štátna skúška z oblasti teoretického poznania pedagogiky a jej vybraných subdisciplín, najmä všeobecnej pedagogiky, metodológie pedagogického výskumu, pedagogickej diagnostiky, všeobecnej didaktiky a teórie výchovy. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (výborne – vynikajúce výsledky), B (veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (dobre – bežná spoľahlivá práca), D (uspokojivo – prijateľné výsledky), E (dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), Fx (nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)	
Výsledky vzdelávania: Cieľom štátnej skúšky je overenie úrovne osvojenia si pedagogickej terminológie, aktuálnych poznatkov z pedagogiky a jej vybraných subdisciplín a spôsobilosti študenta jednotlivé poznatky využiť pri projektovaní, realizácii a hodnotení výchovného a vzdelávacieho procesu.	
Stručná osnova predmetu: 1. Pedagogika ako vedná disciplína, jej predmet a štruktúra. Vzťah pedagogiky k iným vedám. Základné pedagogické pojmy a ich vzťahy. 2. Metodológia skúmania pedagogických javov, procesov a zákonitostí. Ciele, druhy a metódy pedagogického výskumu. 3. Dôležité historické medzníky vývoja pedagogiky a ich vplyv na súčasnú výchovu a vzdelávanie (zmeny postavenia subjektu a objektu výchovy, cieľov, prostriedkov a podmienok výchovy). 4. Vzdelávací systém SR. Stupne a druhy vzdelávania. Úlohy školy v spoločnosti. Celoživotné vzdelávanie. 5. Pedagogická diagnostika výchovného prostredia, kognitívnych a afektívnych vlastností žiaka. Klíma triedy a školy. 6. Učiteľ vo výchove a vzdelávaní. Osobnostné a kvalifikačné požiadavky na učiteľa. Typológia, kompetencie a profesijný rast učiteľa. 7. Podstata a typy výučby. Základné činitele výučby. Didaktický systém. Tradičné, reformné a súčasné koncepcie vzdelávania. 8. Systémový model výchovy a jeho prvky. Ciele, zásady, podmienky a prostriedky výchovy. Subsystémy výchovy. 9. Výchovné inštitúcie. Výchova v rodine, v škole a v mimoškolských inštitúciách. 10. Vybrané výchovné problémy a ich riešenie v škole (disciplína, agresivita, šikana). 11. Hodnotenia kvality výchovno-vzdelávacieho procesu. Spolupráca školy a rodiny. Kvalita školy.	

12. Aktuálne otázky súčasnej pedagogiky. Inovácie vo výchove a vzdelávaní.

Obsahová náplň štátnicového predmetu:

Odporúčaná literatúra:

KOSTELNÍK, J. 2014. Pedagogika I. Bratislava: Z-F LINGUA, 2014. ISBN 978-80-89328-94-9.

KRATOCHVÍLOVÁ, E. a kol. 2007. Úvod do pedagogiky. Trnava: Trnavská univerzita, 2007. ISBN 978-80-8082-145-6.

TOMÁNEK, P. 2012. Teoretické východiská rodinnej výchovy. Brno: Tribun. 2012. ISBN 978-80-263-0233-9.

HLÁSNA, S., HORVÁTHOVÁ, K., MUCHA, M., TÓTHOVÁ, R. 2006. Úvod do pedagogiky. Nitra : Enigma, 2006. ISBN 80-89132-29-4.

BAĎURÍKOVÁ, Z. a kol. 2001. Školská pedagogika. Bratislava: UK, 2001. ISBN 80-223-1536-2.

ČÁBALOVÁ, D. 2011. Pedagogika. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-802-4729-930.

DYTRTOVÁ, R., KRHUTOVÁ, M. 2009. Učiteľ - príprava na profesi. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2863-6.

GAVORA, P. 2010. Akí sú moji žiaci? Pedagogická diagnostika žiaka. Nitra: Enigma, 2010. ISBN 978-80-89132-91-1.

GAVORA, P. 2008. Úvod do pedagogického výskumu. Bratislava: Univerzita Komenského, 2008. ISBN 978-80-223-2391-8.

KYRIACOU, C. 2005. Kľúčové dovednosti učiteľa. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7178-965-8

MAŇÁK, J., JANÍK, T., ŠVEC, V. 2008. Kurikulum v súčasnej škole. Brno: Paido, 2008. ISBN 978-80-73151-75-1.

MATULČÍKOVÁ, M. 2007. Reformnopedagogické a alternatívne školy a ich prínos pre reformu školy. Bratislava: AG Musica liturgica, 2007. ISBN 978-80-969784-0-3.

MERTIN, V., KREJČOVÁ, L. eds. 2012. Metody a postupy poznávania žiaka: pedagogická diagnostika. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. ISBN 978-80-7357-679-0.

PÁVKOVÁ, J. 1999. Pedagogika voľného času. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-569-9-5.

PELIKÁN, J. 2011. Základy empirického výskumu pedagogických javov. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1916-3.

PETLÁK, E. 2004. Všeobecná didaktika. Bratislava: Iris, 2004. ISBN 80-89018-64-5.

PRŮCHA, J. 2004. Alternativní školy a inovace ve vzdělávání. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-977-1.

PRŮCHA, J. 2013. Moderní pedagogika. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-26204-56-5.

PŠENÁK, J. 2012. Dejiny školstva a pedagogiky. Žilina : EDIS, 2012. ISBN 978-80-554-0596-4.

SKALKOVÁ, J. 2004. Pedagogika a výzvy novej doby. Brno: Paido, 2004. ISBN 80-731-5060-3.

ŠMAHELOVÁ, B. 2008. Nástin vývoje pedagogického myslenia. Brno: MSD, spol. s r.o., 2008. ISBN 978-80-7395-040-1.

TUREK, I. 2010. Didaktika. Bratislava: Iura Edition, 2010. ISBN 978-80-807-83-228.

TUREK, I. 2009. Kvalita vzdelávania. Bratislava: Iura Edition, 2009. ISBN 978-80-8078-243-6.

VALIŠOVÁ, A., KASÍKOVÁ, H. et.al. Pedagogika pro učitele. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3357-9.

ZELINA, M. 2004. Teórie výchovy alebo hľadanie dobra. Bratislava: SPN, 2004. ISBN 80-10-00456-1.

Zákon č. 245/ 2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Odborná časopisecká literatúra (Pedagogická revue, Pedagogické rozhľady, Pedagogika, Paidagogos, Pán učiteľ, Technológia vzdelávania atď.)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk a český jazyk
Dátum poslednej zmeny: 04.09.2016
Schválil: doc. PaedDr. Mária Pisoňová, PhD., doc. Mgr. Jana Bírová, PhD., prof. PhDr. Martin Žilínek, CSc.